

om Værdien af de Gjenstande, der skulle erstattes ham, lad os saa desuden ogsaa spørge om de Beregninger, der her jævnlig komme frem, ere ganske rigtige, og om ikke den lavere Priis er den sande og rigtige. Hvorledes komme vi egentlig til at paatage os denne Erstatning? Vi komme dertil, fordi Dyriigheden paa det Offentliges Vegne træder imellem og i det Offentliges Interesse tillegner sig en privat Eiendom; paa Bunden af denne Lov ligger der altsaa en Expropriation. Men hvad er Reglen for Expropriation? Det er at give Erstatning for den Gjenstand, jeg tager, som den er, naar jeg tager den. Naar jeg lader expropriere et Huus, og det, forinden jeg kommer til at vurdere det, ligger paa Jorden, saa giver jeg ikke Erstatning for det staaende Huus, thi jeg har ikke faaet et saadant, og jeg er ikke Skyld i, at det er falden til Jorden. Saaledes kan jeg heller ikke her give Erstatning for det gode Dyr, men jeg giver Erstatning for Dyret, saaledes som det er, idet jeg kommer til det, hverken Mere eller Mindre. Det er det, Ministerens Forslag gaaer klart ud paa, og det er det, som det ærede Udvalgs Forslag gaaer tvetydigt ud paa; om det oprindelige Forslag kunde man vistnok have nogen Tvivl, det vil jeg ikke nægte, men om det ærede Udvalgs Forslag kan man ikke undgaae at have Tvivl. Det ærede Udvalgs Forslag gaaer, saaledes forekommer det idetmindste mig, ud paa at taxere Kreaturet efter den Værdi, det vilde have, naar det ikke var sygt, men Ministerens Forslag gaaer simpelt hen ud paa at taxere det med den Nedsættelse i Priis, som kommer af, at det er sygt, og deri ligger en ikke ringe Tilskyndelse for den Bedkommende til jo før jo hellere at melde sit syge Dyr, thi jo tidligere han gjør det, jo højere bliver det vurderet i det Dieblik, det Offentlige siger: nu tillegner jeg mig Herredømmet over det, dræber det, lader det leve, eller søger at faae det helbredet; det er et af de bedste Midler til at forebygge, at de enkelte Personer skjule Sygdommen, thi jo hurtigere de anmelde den, desto højere Priis faae de for Dyret.

Indenrigsministeren: Den ærede Rigsdagsmand, som nu havde Ordet, udtalte

den Forventning til mig, at jeg ikke vilde indstille Lovudkastet til Hs. Majestats allerhøieste Sanction, dersom de Indsigelser, jeg har fremsat mod det vidtgaaende Erstatningskrav og dets uforholdsmæssige Oversførelse paa Statskassen, ikke bleve tagne tilfølgende. Den ærede Rigsdagsmands Tillid til mig i den Henseende skal jeg ikke svigte. Naar man ønsker en udtrykkelig Udtalelse, tydeligere eller, rettere sagt, ikke tydeligere end den første, jeg fremkom med, thi den var tydelig nok, men en Udtalelse i nogle Ord om, at jeg ikke tør paatage mig Ansvaret for i saa Fald at indstille Lovudkastet til Sanction, saa giver jeg herved denne Erklæring — jeg vilde ikke ansee mig berettiget dertil.

Ordføreren: Ja, for at holde mig til det Punkt, som den ærede Indenrigsminister først udtalte sig om, da skal ogsaa jeg paa Udvalgets Vegne give den Erklæring, at dersom ikke dets Endringsforslag i Almindelighed blive vedtagne, eller der skeer meget væsentlige Forandringer fra Lovforslaget, saaledes som det er foreslaaet omændret af Udvalget, saa troer jeg, man kunde være meget bedre tjent med, at Lovven aldrig kom ud; saaledes som Loven er affattet fra Regjeringens Side, troer jeg, Ingen paa Landet kunde være tjent med den, thi da vilde virkelig Meget af hvad den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgkreds (Grundtvig) udtalte om Vilkaarlighed blive sandt. Det vilde imidlertid være ønskeligt, om man til 3die Behandling fra begge Sider kunde komme til en saadan Enighed, at man kunde faae Loven til at udkomme i en saadan Skikkelse, som Udvalget anseer for i det Hele at være god og ønskelig, naar der nemlig optoges saadanne Bestemmelser deri, at man i Almindelighed kan være tjent med dem paa Landet. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har fra Rigsdagsmanden for Holbek Amts fjerde Valgkreds (Jespersen) optaget og yderligere udviklet en Beregning om mange Millioner; jeg skal ikke gaae ind paa denne Beregning i dens Enkeltheder, thi jeg veed ikke, om den er rigtig eller ikke, men er den rigtig, saa kan jeg ikke skjønne Andet, end at de enkelte Amtsrepartitionsfond og